

Z OBSAHU	Sex, ženy, moc. Tři výzvy, které Německo předkládá církvi	04
	„Pozdravení pokoje by mělo být předmětem pečlivého zhodnocení a přešetření“	06
	Psychoanalýza náboženství	08

Foto: Jana Havlova / Člověk a Víra

Slavnost Těla a krve Páně

Slavnost Těla a krve Páně je pro mne osobně neoddelitelně spojená s průvodem s Nejsvětější Svátostí. Pocházím z Polska a živě si pamatují, jak jsme šli přes naše město. Okna domů byla vyzdobena květinami, náboženskými symboly a vlajkami. Před námi v průvodu šli všichni ministranti. Děti, které v tomto roce poprvé přistoupily ke svatému přijímání, sypaly květiny před Nejsvětější Svátostí a šli jsme po květinovém kobereci. Vpředu a za námi šly stovky farníků, zpívali eucharistické písně a společně jsme se veřejně modlili. Průvod trval ně-

kolik hodin, než jsme prošli celou farnost a zastavili se u čtyřech oltářů... Tak, to už je pouhá vzpomínka. Možná i dnes to v Polsku vypadá jinak a určitě se na nás všech podepsala poslední pandemie.

Pořád ale ve mne zůstává hluboké přesvědčení, že potřebujeme jít s Kristem k lidem ven, do míst, kde žijeme a pracujeme. Nemůžeme Boha zavřít do prostoru kostela a nechat otevřené dveře jen pro ty, kteří chtějí zrovna přijít. Stále ve mne přetrvává jistota, že víra není jen záležitost jednotlivců nebo malého společenství věřících, ale patří celé civilizaci,

všem lidem. Víme, že Boží přítomnost v Eucharistii není omezená pouze na čas trvání mše svaté, vždyť Nejsvětější Svátost uchováváme ve svatostánku 24 hodin denně. Tak jdeme ven, abychom připomněli, že Bůh je stále přítomen mezi námi a že právě Bohu patří tento svět.

Poslední 4 roky působím ve farnosti Sušice. Nad městem na kopci Stráž se nachází poutní místo s kaplí Anděla Strážce. Právě tam se každý rok shromáždíme na Slavnost Těla a krve Páně. Postavíme

Dokončení na str. 2

Mohou biskupové vyžadovat přijímání na ruku?

Zatímco diecéze po celých Spojených státech začínají obnovovat veřejné mše svaté uprostřed pandemie koronaviru, mnohé zavádějí další opatření, která mají být v souladu s pokyny místních zdravotnických úřadů. V některých případech biskupové ve snaze zabránit šíření viru zakázali podávání svatého přijímání do úst.

Ale může biskup nařídit, aby byla eucharistie podávána na ruku?

Timothy Olson, kanonista z diecéze Fargo a sekretář Canon Law Society of America, řekl agentuře CNA, že biskup má pravomoc omezit způsob udělování eucharistie pouze na přijímání pouze na ruku, pokud je to nezbytné.

„Obvykle není pochyb o tom, že biskup nemá pravomoc nařídit podávání eucharistie pouze na ruku,“ uvedl Olson. „*Redemptoris sacramentum* [vatikánská instrukce o eucharistii] hovoří v tomto ohledu jednoznačně.“

„Zároveň však,“ pokračoval Olson, „kanonické právo, včetně liturgického práva, je praktickým vyjádřením teologie a filozofie církve. Proto je někdy nutné uchýlit se ke zdrojům, které přesahují pouhé a přímočaré právní texty.“

Olson poukázal na *Summu teolo-*

Foto: © Lucie Hornikova / Člověk a Víra

gickou sv. Tomáše Akvinského, která je v tomto ohledu poučná.

„V tomto případě je Tomáš Akvinský cenným zdrojem pro pochopení toho, jak funguje lidské právo,“ prohlásil Olson. „V *Summě teologické* I–II, Q. 96 Akvinský učí, že každý zákon je zaměřen na dobro člověka. Učí také, že na rozdíl od Božského Zákonodárce není lidský zákonodárce schopen předvídat všechny okolnosti, za kterých bude zákon aplikován.“

„V důsledku toho lidský zákon, který ve většině případů podporuje obecné dobro, může v individuální situaci obecnému dobru škodit. Akvinský z toho vyvozuje, že v takovém případě lze od dodržování lidského zákona upustit.“

P. James Bradley, odborný asistent na fakultě kanonického práva Americké katolické univerzity, s tímto nesouhlasí a tvrdí, že rozhodnutí zakázat podávání eucharistie do úst by mělo být učiněno v Římě, nikoli na úrovni diecézních biskupů.

„Církevní liturgická kázeň je vzhledem ke svému významu spojenému s povahou svátosti a pokladem víry obecně vyhrazena Apoštolskému stolci,“ řekl Bradley agentuře CNA.

„Od Druhého vatikánského koncilu došlo k rozšíření toho, co mohou v liturgii upravovat diecézní biskupové a biskupské konference, ale zákon zcela přesně vymezuje, jakých věcí se to týká,“ prohlásil Bradley.

Olson souhlasí, že „v běžné situaci je dispensace od zákona vyhrazena autoritě toho, kdo zákon vydal.“

„Nicméně,“ dodal, „Akvinský podotýká, že v případě nutnosti, kdy je třeba jednat neprodleně, aby se předešlo škodám, ‚pouhá nutnost s sebou nese dispensaci, jelikož nutnost nezná žádný (lidský) zákon.‘“

Olson zmínil Akvinského příklad, v němž píše o městě, jehož vládce nařídil, aby se v určitou dobu zavíraly městské brány, ale armáda obránců města uvízla před branami pronásledována nepřátelem vojskem.

„Akvinský vyvozuje, že pokud lze oprávněnou autoritu zastihnout včas, aby bylo možno otevřít brány s jejím svolením, mělo by se tak postupovat,“ uvedl Olson. „Pokud však hrozí nebezpečí zpoždění způsobeného předložením celé záležitosti, pak sama nutnost umožňuje otevřít brány.“

Olson řekl, že v případě liturgie existují „některé aspekty božského práva a ty nikdy nemohou být dispensovány, například materie a forma svátosti“.

„Jiné aspekty liturgie jsou však součástí lidského práva, například jaká čtení mají být zařazena nebo způsob přijímání eucharistie,“ uvedl. „Ačkoli tyto lidské zákony byly napsány proto, aby chránily důstojnost a účinnost liturgie, lze od nich v případech naléhavé nutnosti upustit.“

Dodal, že pro takováto rozhodnutí existuje precedens.

„Zjevný příklad dispensování od liturgických zákonů v případě nutnosti se objevil v koncentračních táborech v době druhé světové války,“ řekl Olson. „Kně-

Dokončení ze str. 1

čtyři oltáře na ochozu a jdeme božítělovým průvodem. „Vydáme se na cestu ve společenství církve s eucharistickým Pánem k věčnému sjednocení s Kristem paruzie.“ (A. Adam, *Liturgický rok*, Vyšehrad 1994, s.167) Z výšin našeho Andělíčka požehnáme farníkům, městu Sušice a jeho občanům, požehnáme kopcům nádherné Šumavy. Odejeme pak domů s vědomím, že Bůh je stále přítomen mezi námi, na místě, kde žijeme a pracujeme. Bůh, který je blízký všem lidem bez rozdílu.

P. Marek Donnerstag
farář farností Sušice, Kolínek, Mlázovy,
Budětice a Rabi
vikář vikariátu Sušice–Nepomuk

SLOVO BISKUPA

ží, jako například sv. Maximilian Kolbe, kteří vždy dodržovali materii a formu eucharistie, však v době věznění sloužili extrémně zkrácené mše a dodržovali jen ty rubriky, které byl v dané situaci možné.“

Olson prohlásil, že „pokud existuje skutečně naléhavá nutnost, diecézní biskup může uznat, že lidský zákon, dokonce i liturgický nebo takový, který je normálně vyhrazen vyšší autoritě, lze dispensovat“.

Bradley však varoval před domněnkou, že lze upustit od liturgických zákonů v církvi.

„Zdá se mi, že skutečnost, že liturgické právo je výslovně vyhrazeno Apoštolské-

mu stolci, kromě omezených případů definovaných zákonem, znamená, že změny liturgické disciplíny a praxe nejsou v kompetenci diecézních biskupů, pokud zákon nestanoví jinak,“ řekl Bradley.

„Samozřejmě,“ řekl Olson agentuře CNA, „že kanonisté budou vždy zastávat různá stanoviska ohledně toho, jak lze zákony interpretovat a aplikovat. Taková už je práce právníků. Koneckonců, definitivní autoritu pro interpretaci má Řím a je na rozhodnutí Říma, zda zasáhne či nikoli.“

*Kate Scalon
Catholic News Agency*

Rémi Brague: O nové biopolitice pod diktátem „expertů“

„Smrt, která nám dnes hrozí v podobě pandemie, je stejnou smrtí, s níž Evropa flirtuje už dávno, se svou demografií klesající volným pádem. Tímto způsobem nás smrt chytá za slovo a říká nám, že se s ní nedá hrát beztestně.“ Takto reflektuje pandemickou krizi západního světa profesor Rémi Brague, jeden z čelních křesťanských filosofů a signatář Pařížské deklarace.

Připomíná, že na tentýž problém poukazyval již dříve papež František, když říkal, že Evropa je neplodná, a proto také stará. Po řadu desetiletí počet narozených dětí nekompenzuje počet zemřelých. Poukazuje na to se papež František dotkl prstem živé rány, konstatuje Rémi Brague.

Všimá si také toho, že současná situace, v níž politiku řídí různé výbory expertů – lékaři, biologové či sociologové – by mohla být považována za naplnění snů některých vědců. Avšak skutečnost, že prostředky aplikované v různých zemích nejsou identické, přece jen poukazuje k tomu, že zatím neexistuje natolik silná mezinárodní „konspirace biologů“, aby svá doporučení mohla nastolit na celosvětové úrovni. Z podstaty věci nicméně přináší rozhodování politikům, kteří vykonávají vládu na základě mandátu společnosti. Problém je v tom, že politici vycouvali ze svých pozic už dříve,

podotýká francouzský filosof a historik. Politika dnes vnímá sama sebe jako velký mechanismus k zabezpečování stále širších práv a – v případě potřeby – rovněž k jejich vymyšlení.

Nebezpečím nové biopolitiky je také to, že do nedávna se práva zakládala na biologické skutečnosti, zatímco dnes se s ní nepočítá. Zjevnou ukázkou je například otázka manželství. Různost pohlaví byla dříve natolik zřejmá, že zákonodárci neshledávali potřebu definovat, že manželství je svazkem ženy a muže. Dnes však právo nedělá žádný rozdíl mezi svazkem, který je neplodný, a manželstvím, ve kterém se rodí děti. Příroda by se měla vzbouřit, problém však je v tom, že technika se snaží o podřízení přírody, chce ji přinutit k mlčení, a sama se ocitá v rukou lidí, kterým jde pouze o peníze. Stačí pomyslet na chirurgy, kteří se propůjčují k operacím směřujícím ke změně pohlaví svých pacientů.

V souvislosti s pandemickou prevencí vyjádřil profesor Brague politování nad přehnanými restrikcemi předepsanými náboženským komunitám. Možná je to další příznak skutečnosti, že starost o zdraví zastoupila starost o spásu, konstatuje Rémi Brague, francouzský filosof a laureát Ceny Josepha Ratzingera.

Vatican News

Je na místě otázka: k jakému závěru resp. poučení nás přivedla (nebo, myslíme si, že přivede) současná celosvětová krize? Bez nacházení těchto základních souvislostí, totiž riskujeme, že je člověk ztracený, je vystavený působení nerozumných instinktů, které ho mohou dovézt do slepé uličky falešného sebe oslavování, vlastního vyzdvihování, což jsou nejsúdnější pokušení, kterým málokdo odolá. Tím se uzavře svému okolí a přestane plnit základní úkol svého „vrhnutí“ na zemi: navazování přátelských vztahů mezi lidmi. Chápání souvislostí nemusí být vždycky vyslovené racionální akt. Je to akt, ve kterém se často racionálně zpracovávají i nadracionální (nepochopitelné) skutečnosti neoddělitelně patřící do života. Mezi takové nadracionální skutečnosti patří i naše existence, naše přítomnost dnes, v této chvíli tady na zemském povrchu.

To přesahuje naše chápání. Pochopíme to až na konci naší existence. Ale něco přece jenom můžeme pochopit. První poučení z dané situace, které jsme si připomněli, bylo to, že každý člověk se může stát pro nás nebezpečím a nákazou. Proto se my potřebujeme chránit před druhými, ale i oni před námi. Nemáme to považovat za diskriminaci, když se před někým chráníme, když předpokládáme, že z jeho strany může na nás číhat nebezpečí a fyzicky se mu vyhýbáme. Není to nic proti němu osobně, ale proti tomu, co ho napadlo. Je to objektivní situace, za kterou nemůže, ale já se ji mám vyhnout. Najednou všeobecná situace, ne jednotlivá, ovlivňuje naše osobní chování. Nominalismus přestává mít rozhodující slovo. A to je velmi vzácné a důležité poučení. Protože z dějin víme, že prvním důvodem rozšiřujícího se ateizmu v minulých staletích bylo popírání existence a významu obecných pojmů, tedy nominalismus. Nepozorovaně najednou padají mnohá „dogmata“ současné kultury a jakoby z mlhy se vynořují pravé kontury skutečnosti.

+Ladislav Hučko

*Mons.ThDr. RNDr.
Ladislav Hučko, CSC,
apoštolský exarcha
řeckokatolické církve*

SEX, ŽENY, MOC. TŘI VÝZVY, KTERÉ NĚMECKO PŘEDKLÁDÁ CÍRKVI

Pandemie koronaviru způsobila, že „synodální cesta“ německé církve zmizela z denních zpráv. Přesto však pokračuje dál. A kvůli ní je v sázce budoucnost nejen německé, ale univerzální církve:

První zasedání synody se konalo ve Frankfurtu od 30. ledna do 1. února. A zahajovací mše svatá, kterou celebroidal mnichovský kardinál Reinhard Marx, nastínila, jakou bude mít celá synoda podobu.

Biskupové, kněží a laici, muži i ženy, byli společně rozmístěni v hlavní lodi katedrál a seřazeni v abecedním pořadí, přesně jako na synodálním shromáždění, kde však každý z 230 delegátů hlasoval na stejné úrovni s ostatními a biskupové byli v menšině.

Zahajovací zasedání jen potvrdilo to, co již bylo známo. Že i mezi biskupy lze oponenty spočítat na prstech jedné ruky. Proti obávanému sklouznutí směrem k protestantskému modelu církve bojují již jen kardinál Rainer Maria Woelki, arcibiskup z Kolína nad Rýnem, biskupové Rudolf Voderholzer z Řezna, Stefan Oster z Pasova, Gregor Maria Hanke z Eichstättu a Wolfgang Ipolt z Görlitz.

Všichni ostatní, což znamená drtivá většinu synodálního shromáždění, se naopak přiklání k zásadním změnám katolické nauky a praxe ve čtyřech oblastech, které budou předmětem jednání: moc v církvi, kněžství, ženy a sexuální morálka.

Je pravda, že konečná usnesení budou mít různou míru účinku: budou okamžitě použita, pokud budou mít pouze lokální dopad; podléhají schválení papežem, pokud mají obecnější vliv; budou svěřena ekumenickému koncilu, pokud mají být aplikována na celou církev v záležitostech nejvyššího významu.

Ale v každém případě, pokud například německá synoda schválí udělování svěcení ženám, tato a další rezoluce budou dál existovat i bez souhlasu papeže, jako trvalá výzva pro univerzální církev vyvolaná její vlivnou součástí.

Foto: katholisch.de

Synoda se znovu sejde v září, kdy čtyři pětaticetiletá fóra, pověřená zpracováním čtyř témat z programu, předloží své instrukce celému shromáždění.

Již však existují přípravné dokumenty vypracované loni na podzim a v zimě ve čtyřech předběžných fórech. Úplné texty – celkem 90 stran – jsou k dispozici v němčině na oficiálních webových stránkách *synodalerweg.de* a v italštině v časopise *Il Regno* z 1. března 2020.

Dále následuje výběr hlavních bodů, které představují roztržku s oficiální naukou a které se objevují ve třech z těchto čtyř dokumentů.

Moc

„Rovnosti žen a mužů musí být dosaženo na všech úrovních. Pokud jde o pastýřskou službu, nelze vyloučit dokonce ani přístup k jáhenské, kněžské a biskupské službě.“

„Institucionální řád spojený s hierarchií jako ‚svátostnou mocí‘ není ani tak katolickou nutností, jako spíše anti-moderním mentálním předsudkem.“

„V této souvislosti je také třeba vyjasnit přístup k svátostné službě. Na synodální cestě musíme otevřeně diskutovat o ženatých kněžích a o přístupu žen k těmto službám, včetně svěcení.“

„Zástupci církve – muži i ženy – vybraní na základě konzultací a voleb, musí být obsazováni do funkcí ve správě

církve.“

„Pro jmenování biskupa platí základní princip prvotní církve: ‚O tom, co se týká všech, musí také rozhodovat všichni.‘ Pro konzultace a volby je nutná povinná kvalifikovaná účast nejen duchovních, ale všeho Božího lidu patřícího do místní církve.“

„Pro všechny funkce ve správě církve by měly být zavedeny výběrové procesy ve formě voleb a debat za účasti všeho Božího lidu v odpovídajícím zastoupení vzešlém z voleb.“

„Všichni, kdo zastávají vedoucí role, musí být pod dohledem a vykazatelní, a to jak demokraticky zvolenými orgány, tak nezávislou jurisdikcí.“

Ženy

„Zjevný rozpor mezi pozicí dokumentů magisteria a jednomyslným argumentem teologů v otázce povolání žen ke kněžskému apoštolátu je ‚skandalon‘, které je třeba překonat ve jménu důvěryhodnosti zvěstování velikonočního evangelia.“

„Rozpor je vnímán mezi rovnou důstojností muže a ženy, která je neustále zdůrazňována v prohlášeních církve, a faktickou nerovnou účastí žen na životě církve v služebné spoluzodpovědnosti.“

„Ve vnímání veřejnosti, ale i v církvi, existuje značný rozdíl mezi výroky teologů o možnosti povolání žen, jakož i ke službě a svátostné službě církve, a přijetí

Foto: synodalerweg.de

prohlášených magisteria o předmanželské a mimomanželské sexualitě a o autoeroticitě nadále převládá negativní hodnocení sexuální rozkoše. [...] První užitečné pokyny lze nalézt v *Amoris laetitia* [papeže Františka].“

„Plánování rodiny, a to i za pomoci umělých prostředků pro regulaci početí, nepředstavuje akt nepřátelský k životu, ale podporuje právo páru rozhodovat zodpovědně o počtu dětí, rozestupu mezi jejich narozením a o konkrétních prostředcích plánování rodiny.“

„Homosexuální skutky také mají pozitivní hodnotu, pokud jsou vyjádřením přátelství, spolehlivosti, loajality a podpory života.“

„Vzhledem k různým životním situacím nemohou všechny osoby uzavřít plnou formu manželského vztahu. Vyžadovaná zdrženlivost v takovýchto životních situacích, které nejsou často svobodně vybírány, představuje pro mnoho osob nepřiměřený požadavek.“

„Je třeba bez výhrady uznávat homosexuální svazky a vzdát se morální diskreditace jejich sexuálního chování.“

„Lidé by měli mít nejen právo říci ne sexuálnímu jednání, které si nepřejí, ale také právo říci ano sexuálnímu jednání, které chtějí, a vybrat si, koho budou milovat.“

„V této souvislosti mezi německými katolíky existuje jasná tendence chápat právní uznání homosexuálních svazků a rovné zacházení s nimi, pokud jde o manželství, jako věc spravedlnosti. [...] Pokud si vztahy, v nichž jsou živé hodnoty jako láska, přátelství, spolehlivost, věrnost a vzájemná oddanost, zaslouží uznání z morálního hlediska, pak je třeba také uvažovat o jejich liturgickém uznání. [...] Mnozí si myslí, že je správné a pozitivní nabídnout obřad požehnání i homosexuálním pářům.“

Sandro Magister
L'Espresso
Přeložil Pavel Štíčka

Sandro Magister
italský novinář

těchto myšlenek církevním magisteriem. V poslední době byly organizovány protesty také na úrovni křesťanských komunit (například ženskými sdruženími a hnutím Maria 2.0). Tyto procesy je třeba brát velmi vážně jako projevy *sensus fidelium*. Pokud k tomu nedojde, mohlo by i navenek dojít k rozdělení katolické církve, které lze již zahlédnout zevnitř.“

„V teologickém bádání nesouhlasíme s tím, jak závazné je tvrzení v apoštolském listu *Ordinatio sacerdotalis* papeže Jana Pavla II., podle kterého musí být nauka o vyloučení žen ze svátostné služby *definitive tenenda*, či rozhodnutí, že má být definitivně zastáváno všemi věřícími církve. [...] V tomto ohledu je třeba zvážit základní téma vývoje dogmat [...] a také zhodnotit, jaký teologický význam má nepřijetí názoru církevního magisteria mezi Božím lidem.“

„Další rozvoj služby zvěstování by mohl vést k tomu, že zaměstnanci nebo dobrovolníci – ženy i muži – budou pověřeni úkolem kázat, křtít, asistovat při uzavírání manželství, žehnání nemocným a při pohřbech. To se již v mnoha diecézích děje.“

„Otázky náležitosti věroučného rozhodování v kontextu univerzální církve musí být odděleny od otázky principu teologické legitimacy tohoto argumentu. To, co musí být odůvodněno, není přijímání žen ke kněžské svátostné službě, ale jejich vyloučení z této služby.“

„Ženy se musí v citelném počtu účastnit konzultací a rozhodování na shromážděních biskupů po celém světě, a to alespoň s poradním hlasem.“

„V nedávné době došlo k rozhodnutím Sdružení katolických žen v Německu

(KFD a KDFB) a Ústředního výboru německých katolíků (ZDK), v nichž je na základě teologických argumentů zdůrazněna potřeba účasti žen na všech stupních svátostného kněžství. Tato rozhodnutí a jejich ospravedlnění by měla být zhodnocena a posouzena na synodální cestě a měla by se stát součástí otevřeného a plodného synodálního dialogu s univerzální církví a papežským magisteriem. Jak podotkl papež František, jde o společné praktikování *sentire cum ecclesia*, naslouchání skutečným požadavkům společenství křesťanské víry.“

Sex

„Když obrátíme pozornost k tomu, co se odehrává mezi těmi, kteří se dnes milují, ... můžeme dokonce ucítit vůni působení Ducha a Boží zásahy na neobvyklých místech.“

„Normativní postuláty současné katolické sexuální morálky jsou v rozporu s poznatky humanitních věd o rozmanitých dimenzích smyslu lidské sexuality.“

„Katolická sexuální morálka je vnímána čistě jako ‚morálka zákazů‘ a její argumenty a jazyk jsou vnímány jako nepochopitelné a odtržené od skutečného života. Kromě toho církevní zákaz společensky i právně uznávaných homosexuálních svazků je považován za diskriminaci na základě sexuální orientace.“

„Pesimistický Augustinovský pohled na sexualitu nadále ovlivňuje prohlášení učitelského úřadu (*Humanae vitae, Katechismus katolické církve*). [...] Ani ‚teologie těla‘ Jana Pavla II., která byla zamýšlena jako personalistické zkoumání učení o sexualitě, nedává odpovědi na tyto oblasti lidské sexuality. [...] V jednotlivých

„POZDRAVENÍ POKOJE BY MĚLO BÝT PŘEDMĚTEM PEČLIVÉHO ZHODNOCENÍ A PŘEŠETŘENÍ“

Don Enrico Finotti je rodákem z Rovereta (poblíž Tridentu v severní Itálii) a působí jako redaktor časopisu *Liturgia Culmen et Fons*. Napsal bezpočet textů o liturgii a správné aplikaci liturgické reformy po Druhém vatikánském koncilu.

Epidemie koronaviru nás vede k tomu, abychom se více soustředili na vztahy s lidmi v našem blízkém okolí. Co se týče mše svaté, nutí nás to znovu přehodnotit pozdravení pokoje, neboť některým lidem se nyní zdá, že ztratilo svůj význam. Co si o tom myslíte?

„Musíme rozlišovat mezi samotným liturgickým gestem a jeho konkrétní realizací v našich liturgických shromážděních. Nejstarší historické prameny týkající se mše svaté dosvědčují o pozdravení pokoje (viz sv. Justin Martyr): pozdravení pokoje uzavíralo liturgii slova a uvádělo obětní část liturgie. Vede nás sám Pán: dříve než přineseš svůj dar na oltář, smíř se se svým bratrem a potom obětuj svůj dar. Dějiny liturgie dosvědčují, že k pozdravení pokoje docházelo v různých částech bohoslužby: mezi liturgií slova a eucharistickou liturgií (v byzantském a ambroziánském obřadu) nebo před přijímáním (v římském obřadu). Toto gesto tedy pochází z dlouhé a souvislé liturgické tradice.

Existují dvě různé perspektivy, jak se dívat na liturgické pozdravení pokoje a jak je chápat:

1. Horizontální pozdravení mezi bratry shromážděnými na posvátném slavení, kteří jsou vzájemně smířeni po slyšení Božího slova a před účastí na Boží oběti.

2. Dar pokoje, který sestupuje shora a který kněz přináší z oltáře a uděluje ostatním duchovním a lidu jako nebeský dar.

Existují tedy dva aspekty: vzájemný pokoj, který si vyměňují smířená srdce,

Foto: © Lucie Hornikova / Člověk a Víra

a nadpřirozený pokoj, který plyne v důsledku božské oběti, pokoj, který svět nemůže nabídnout, protože se jedná o dar Zmrtvýchvstalé – podle jeho pozdravu: *Pax vobis!*“

To je všechno pravda, ale nezdá se vám, že se dnes klade větší důraz pouze na horizontální dimenzi pozdravení pokoje jako gesta přátelství mezi lidmi, ve kterém chybí jakýkoli odkaz na Boží dar, o němž jste hovořil? Dokonce i Kongregace pro bohoslužbu a svátosti se v roce 2014 pokusila stanovit určité meze, aby se zabránilo zneužívání tohoto liturgického gesta.

„Římská liturgická tradice upřednostňuje transcendentní aspekt pokoje, který přichází shůry a pramení z Kristovy nekravé oběti. Proto tato tradice umísťuje toto

gesto do kontextu s *fractio panis* před přijímáním. Posvátný charakter tohoto gesta je tedy zcela zřejmý, a to jak v sestupném smyslu, kdy je pokoj předáván postupně od kněze k služebníkům s vyšším svěcením, poté k služebníkům s nižším svěcením a nakonec přechází k lidu, tak i ve smyslu vysoce posvátného okamžiku, při němž dochází k pozdravení pokoje v bezprostřední blízkosti nezměrného tajemství Kristova Těla a Krve.

Aby bylo možno adekvátně vykonat obřad pokoje podle klasické římské liturgie, je nutné respektovat přesné a pevně dané postupy, které zajišťují posvátný charakter takového gesta i jeho transcendenci:

1. Předávání postupuje v tomto pořádku: od kněze přes ostatní svěcené služebníky ke shromáždění.

2. Liturgické políbení pokoje je obdařeno vznešeným charakterem v prov-

Foto: Adalbert Łębarski / flickr

nání s prostým podáním ruky, které, jak se zdá, toto gesto snižuje a dává mu spíše světskou povahu.

3. Jsou užívána liturgická slova – Pokoj s vámi. I s tebou. – Aby se zabránilo jakémukoli nevhodnému užívání profáních nebo neadekvátních výrazů.

Důsledným dodržováním těchto pokynů lze zajistit, že si pozdravení pokoje uchová svou posvátnou identitu.

Žel vidíme, jak se dnešní běžná praxe vzdálila od liturgického modelu dosvědčovaného po staletí. Potřebujeme proto vynaložit seriózní a odvažné úsilí, abychom zabránili jakékoli příležitosti k proměně pozdravení pokoje ve svobodnou živelnost věřících.“

Přesně! Toto gesto v současnosti ztratilo posvátný význam, o kterém se zmiňujete. A co bychom si nyní měli myslet o podávání ruky naprosto cizím lidem poté, co jsme dostali doporučení ohledně tohoto gesta vzhledem k pandemii koronaviru? Měl bych vážný problém potrást si s někým rukou s vědomím velkého rizika, které je s tím spojeno.

„To samo o sobě není problém, protože liturgie věřící vyzývá, aby si vyměnili „pozdravení pokoje“, aniž by přesněji ur-

čovala, jak by toto pozdravení mělo vypadat. Abych tomu, kdo stojí vedle mě, předal pozdravení pokoje, tedy postačí, když na něj mírně kývnu. Směrnice, které jsou již v platnosti, stanoví, že nikdo nemá odcházet ze svého místa a svěcení služebníci by neměli opouštět presbytář. Umožňují vhodná omezení v souladu s tím, co je vhodné pro liturgické jednání. Kromě toho toto gesto bylo vždy dobrovolné a vždy se předpokládalo jeho dočasné pozastavení v kajících obdobích (v adventu a postní době), aby mohlo být autentičtější a s větší motivací obnoveno, jako je tomu již s jinými liturgickými prvky (*gloria* a *aleluja*).“

Jsem pevně přesvědčen, že minimálně v této záležitosti bychom se měli učit od Číňanů, kteří si nepodávají ruce, ale místo toho před sebou vzájemně skloní hlavu. Nemyslíte si, že by to mohlo být řešení, které by církev mohla navrhnout, aby toto liturgické gesto zůstalo v platnosti a zároveň by se respektovaly požadavky ohledně zdraví?

„Není nutná žádná oficiální norma, protože již existuje svoboda volby, jak pozdravení pokoje vyjádřit. Jedná se o zavedení forem vyjádření, které jsou

slučitelné se zdravým rozumem a liturgickou vhodností. Současná pohroma by mohla být vhodnou příležitostí k opětovnému přezkoumání pozdravení pokoje a k nápravě chování.“

Domníváte se, že je italská církev, kde často převládá ideologie, zralá na takové změny v liturgii?

„Každá ideologie deformuje pravdu nebo ji alespoň omezuje, a ta tudíž časem nevyhnutelně zmizí. Skutečné vzdělávání a trvalý homogenní pokrok nastane pouze prostřednictvím správného pohledu na teologickou povahu posvátné liturgie a objektivního poznání jejího historického vývoje, který není oddělen od zralé poslušnosti liturgické tradici církve. Proto je nutné opustit každou vizi, která je ideologická, a navrátit se k autentickým dokumentům trvalého církevního magisteria jako k základu pro soustavné ověřování při dalších krocích potřebných pro souvislý liturgický pokrok. Z tohoto pohledu lze liturgii – stejně jako církev – považovat za ‚*semper reformanda*‘. Od liturgických reformů Druhého vatikánského koncilu uplynulo již padesát let. Potřebujeme moudrost k tomu, abychom pokoncilní liturgickou reformu čestně a kompetentně zhodnotili ve světle její praktické aplikace. Z tohoto pohledu by obřad pokoje měl být předmětem pečlivého zhodnocení a přešetření, aniž bychom se obávali provádět změny, pokud to bude považováno za nezbytné nebo přinejmenším vhodné. Je zřejmé, že sekularizační proud, který převládá, by se měl korigovat a měly by být vydány přesnější směrnice, aby toto liturgické gesto bylo v souladu s jeho posvátnou povahou a se smyslem pro uměřenost a vážnost, které jsou vlastní každé liturgii, a římské liturgii především.“

Aurelio Porfiri

Altare Dei

Přeložil Pavel Štíčka

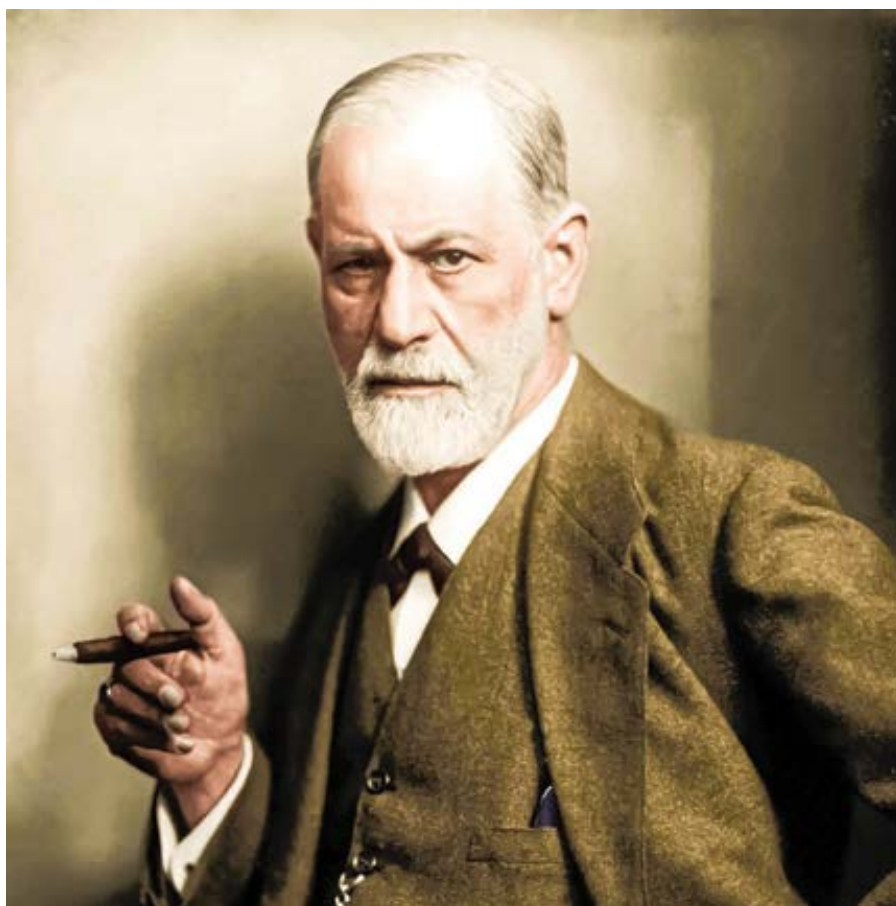

Aurelio Porfiri

skladatel, dirigent, spisovatel a pedagog

PSYCHOANALÝZA NÁBOŽENSTVÍ

Fiktivní filosofické rozhovory o nefiktivních problémech

Sigmund Freud. Foto: wikimedia.org

N: Již několikrát ses mě snažil přesvědčit o smysluplnosti náboženského postoje. Často však narážím na zpochybnění tvých výkladů. Nedávno jsem se pustil do studia textů Sigmunda Freuda a byl jsem jimi doslova ohromen. Docela by mě zajímalo, jak by ses s jeho pozicemi vyrovnával.

F: Nemám nic proti. Mohla by z toho být zajímavá diskuze. Co tě tedy na Freudových názorech zaujalo?

N: Jak dobře víš, Freud je psychoanalytik. Zkoumá lidský život metodou psychoanalýzy. Postupuje tak i ve vztahu k fenoménu náboženství. V čem tento přístup spočívá? Rakouský teoretik nám sám dává odpověď – „v pokusu odhalit psychoanalytické – tj. genetické vysvět-

lení náboženského cítění“. Freud se tedy zamýšlí nad původem náboženství v lidském životě a slibuje si od toho pochopení jeho vlastní povahy.

F: Jistě, psychoanalytická metoda je genetická. Znáš dobře onu pasáž, v níž Freud srovnává psychoanalýzu s archeologií. Když se začnou odkrývat vrstvy zeminy v současném Římě, záhy se narazí na pozůstatky starších období. Po určité době práce se před našimi zraky objeví zbytky staveb nejslavnějšího města římské říše, nad nimiž se vypíná moderní metropole. Podobně je tomu i v psychickém životě člověka. Jeho současné vědomí je jen horní vrstvou, pod níž se nalézají skryté a starší roviny z dějin jeho vývoje. Ty naše vědomí i nadále ovlivňují, třebaže to již

nijak nevnímáme. Zárodek náboženského života člověka se nalézá právě v těchto hlubinných a neuvědomovaných vrstvách našeho empirického já.

N: Vidím, že jsi o problematice dobře poučen. Alespoň v tobě nacházím informovaného partnera pro diskuzi. Freud popisuje rané fáze lidského života zcela realisticky. Malý kojeneček má omezené potřeby – chce spát a pít mateřské mléko. Stačí jen malý projev jeho neklidu a matka ihned spěchá, aby jeho touhy uspokojila. „Já“ dítěte ještě nemá žádné silné obrysy, jeho schopnost rozlišovat sebe samé od všeho odlišného teprve čeká na své rozvinutí. Vědomí novorozence je všeobjímající. Život dítěte se plně orientuje na ukojení jeho elementárních potřeb, a toho se mu s plnou péčí dostává. Princip slasti, který je motorem jeho chování, je uspokojován bez jakýchkoliv omezení. Freud označuje „já“ dítěte jako „původní slastné já“ (*a primitiv pleasure-ego*). Postupem času však nový tvoreček začne narážet na skutečnost a zakoušet, že některá jeho potřeba může zůstat nezaplněna. Počíná činit zkušenost s bolestí a strastí. Původní slastné já, plně ovládané principem slasti, se musí konfrontovat s nevládným bytím světa. Freud tvrdí, že „já“ dítěte je korigováno principem reality. Důležitým faktem ovšem je, že v hlubině jeho vědomí zůstává vzpomínka na neomezenou slast, a ta i nadále uplatňuje svůj vliv v dalším vývoji života dítěte. Freud se nebojí přiznat, že každý člověk touží po štěstí, a v tom se projevují prvotní prožitky z jeho raného dětství.

F: Nezbyvá mi, než tvůj výklad pouze doplnit. Slovy slavného psychoanalytika lidé „touží po štěstí, chtějí se stát šťastnými a zůstat takovými. Tato snaha má dvě stránky, pozitivní a negativní. Na jedné straně směřují k nepřítomnosti bolesti a nepřijemnosti, a na druhé k prožívání silných pocitů slasti. V užším smyslu slova se termín „štěstí“ vztahuje k tomuto posledně jmenovanému případu.“ Důle-

Foto: Greyerbaby / Pixabay

Freud by možná akceptoval Boha v případě, kdyby člověku sloužil jako spolehlivý nástroj pro získání slasti a vyhnutí se strastem.

žítým poselstvím Freuda je to, že naše vědomé já závisí na vlivech ze sféry „ne-já“, kterých si nejsme vůbec vědomi. I náš náboženský život je takovým vlivům vystaven. Proto je jeho vysvětlení možné jen „odkazy k širším podmiňujícím kontextům“.

N: Dítě je velmi bezbranné a potřebuje ochranu. Prožitek bezbrannosti zkusilo nesčetněkrát. Kolikrát zoufale vztahovalo ruce k matce? Kolikrát se uteklo pod záštitu silných paží otce? Pocit bezpečí v přítomnosti rodičů a zvláště jeho otce se do něj navždy zapsal. Když pak člověk dospěje, stále více si uvědomuje, jak je ve světě ohrožován z různých stran – od přírody, z vlastní pomíjivé tělesnosti a od společnosti druhých lidí. Tehdy se v něm ozve touha utéct se znovu pod ochranu mocného otce. Učiní z něj Otce s velkým „O“, Boha, u něhož nalezne vždy pochopení a přijetí. Tak se rodí náboženský člověk. Výskyt náboženství je tudíž vysvětlitelný bez existence Boha.

Jak jistě víš, Freud považuje náboženství za velkou iluzi.

F: To je mi jasné. Mě ale zajímá logika psychoanalytického postupu, a v ní spatřuji nemalé nedostatky. I kdyby měl Freud při popisu psychologických příčin náboženství pravdu, zůstává nezdůvodněno, proč by se mělo jednat o jeho celkové vysvětlení. Nemohlo by to být tak, že Freud zachytil jen jeden aspekt náboženské zkušenosti, vedle něhož jich však existuje ještě celá řada? Pomohu ti malou analogií. Empiristé zredukovali platnost lidského poznání na zkušenost a zamítli jeho schopnost dospívat k metafyzickým závěrům jenom proto, že popsali proces poznání z hlediska jeho původu. Také oni použili genetickou metodu. Protože veškeré naše poznání pochází ze smyslové zkušenosti, dovedlo je to k přesvědčení o nemožnosti jejího myšlenkového překročení do metafyzické oblasti. Tím odepsali smysluplnost pojmů jako třeba „duchová duše“ a „Bůh“. Přitom není těžké ukázat, že se

při interpretaci lidského poznání fatálně mýlili. Nebudu ti zde připomínat, co jsme již kdysi ukázali. Jen jeden malý náznak. Empiristé omezili dosah lidského poznání na zkušenostní oblast, která je proměnná, dějinná, konkrétní, striktně individuální, nahodilá. Všechny naše myšlenkové obsahy jsou podle nich zatíženy těmito znaky. Nic nutného a obecného nemůžeme poznat. Co z toho plyne? Že ani jejich empiristická teorie poznání nemůže vznášet nárok na to, že je obecně platným a nutným vysvětlením povahy lidského poznání. Nikoho tedy nemůže zavazovat, odepisuje sama svoji vlastní obecnou a nutnou platnost. Freud se při svém počínání ocitl v podobné situaci. I on usuzuje z původu nějakého fenoménu na jeho hodnotu. Jenže popsání původu něčeho – zde náboženství – a stanovení jeho hodnoty a platnosti jsou dvě velmi rozdílné věci. Jelikož to Freudovi uniká, propadá iluzi on sám, zatímco s velkou dávkou sebevědomí obviňuje z iluzornosti náboženský postoj člověka. Metodické limity psychoanalýzy jsou proto více než patrné.

N: To mě trochu zneklidňuje. Nad Freudovými texty jsem měl vždy pocit, že mám co do činění s vědecky seriózními výklady. Je to tedy opět filosofická kritická reflexe, která je i v tomto případě nezbytným zdrojem opravdové kritičnosti?

F: Bez filosofie se určitě neobejdeš. Není-li neustálou asistentkou tvého myšlení, necháš se podobnými výklady snadno přemoci. Freud je výborným spisovatelem, jeho spisy se čtou velmi dobře, jeho stylistika je mimořádně vybroušená. Proto řada intelektuálů skončila ve freudovské pasti.

N: Přesto chci zmínit ještě jinou Freudovu kritiku náboženství. Rakouský analytik tvrdí, že člověk může uspokojovat své potřeby a hledat své štěstí značně rozdílnými způsoby, ale náboženství se mu v tomto životně důležitém projektu staví do cesty, neboť, cituji, „vnucuje všem bez rozdílu svou vlastní cestu k získání štěstí a k ochraně před utrpením. Jeho technika spočívá v uměnění hodnoty života a ve znetvoření obrazu reálného světa do iluzorní podoby – což předpokládá zastrahování inteligence.“ Freud má za to, že pokud člověk hledá své štěstí na poli náboženství, čeká ho dříve či později

TRADICE OTCŮ

Ze spisu „O jednotě církve“ (De catholicae Ecclesiae unitate), nejobsáhlejšího díla sv. Cypriána, biskupa a mučedníka (†258): Caput IX. In Ecclesia unanimes, concordet et simplices perseverant

A proto Duch svatý přišel v podobě holubice: jest to tvor prostý a čistý, bez hořké žluči, bez dravého zobáku, nedorásá násilnickými drápy, miluje lidské obydlí, zná pohostinství jediného domu. Když se vylíhnou mladé; když vylétnou na pastvu, jsou v jednom hejnu; společným stykem tráví svůj život, celováním jeví svornost pokoje, zákon jednoty všude splňují.

Taková má být i v Církvi upřímnost, takové lásky má být dosaženo, aby bratrská láska napodobovala holubice, aby pokora a tichost se rovnala beránkům a ovcím.

Co má co činit v nitru křesťana divokost vlků, zuřivost psů, smrtelný jed hadů, krvavá vzteklost šelem? Jest si jen blahopřát, že takoví se od Církve oddělují – aby holubice, ovce Kristovy, vzteklou a jedovatou nákazou nebyly uchváteny.

Nikdy se nemůže sloučiti a spojití hořkost se sladkostí, tma se světlem, déšť s jasem, boj s mírem, úroda s neúrodou, sucho s vodami, bouřka s klidným počasím. Ať (tedy) nikdo se nedomýšlí, že dobří se mohou od Církve odloučiti: pšenici vítr neodnáší; bouře nevyvrátí pevně zakořeněný strom; prázdné plevy se zmítají, nezdravé stromy nápořem větru se vyvracejí. Takové lidi proklíná a kárá apoštol Jan: „Z nás vyšli, ale nebyli z nás; kdyby z nás byli, byli by s námi zůstali.“ (1Jn 2, 19)

hořké zklamání. Uznává sice, že mnoha lidem může jejich náboženská víra ušetřit trauma neurózy, kterou by v krutém světě utrpěli bez berličky víry. Ale to je všechno, co lze od náboženství očekávat. Kdo se nenechá zahnat do takového kouta pro infantilní a nevyzrálé jedince, měl by brzy prohlédnout pravou povahu náboženských příslibů. Rozhodně člověka

Foto: Klara Kalinova / Člověk a Víra

Člověk miluje Boha pro něj samotného, když dodržuje Jeho přikázání i tehdy, když mu to nepřináší momentální užitek, když přitom trpí.

nechrání před utrpením na tomto světě a jediné, co po něm požaduje, je bezpodmínečná kapitulace před nepříznivým osudem. Bylo by tedy lepší si tuto iluzi ušetřit a nalézt nějakou lepší strategii při unikání před bolestí.

F: Tyto úvahy je třeba číst na pozadí Freudova stanoviska, které jsme představili na začátku naší diskuze. Základní charakter jednání člověka se projevuje v hledání slasti a následně v úniku před strastí. K tomu člověk ve svých dějinách vypracoval mnoho strategií, mezi nimiž je i strategie náboženského života, kterou Freud považuje za klamnou. Musíme si uvědomit, že Freud je materialista a vůbec nepřipouští, že by nějaký Bůh skutečně existoval. Proto také odmítá, že by lidský rozum mohl svou činností Jeho existenci odhalit. Materialismus je u Freuda nedokázaným předpokladem všech jeho úvah, což je z hlediska filosofického diskvalifikující. Pokud totiž Bůh existuje jako poslední cíl lidského života, dává utrpení člověka na Zemi velký smysl. Freud by možná akceptoval Boha v případě, kdyby člověku sloužil jako spolehlivý nástroj pro získání slasti a vyhnutí se strastem. To by ale znamenalo, že by člověk miloval Boha pro svou slast a ne pro Boha samotného. A to není nic jiného než pouhá sebeláska. Člověk miluje Boha (Dobro) pro něj samotného, když

dodržuje Jeho přikázání i tehdy, když mu to nepřináší momentální užitek, když přitom trpí. Právě v tom leží velký smysl utrpení věřících. Když se jim v pozemském životě daří, je pro ně těžké v myslí stanovit hranici mezi Bohem a dobrými věcmi, které od něj dostávají. Mohou si namlouvat, že milují Boha, zatímco milují jen Jeho dary a Bůh se jim nepozorovaně proměňuje jen v nástroj jejich uspokojování. Utrpení tuto hranici jasně vytyčuje. V něm člověk stojí před jasnou volbou – pokračovat v lásce k Bohu dodržováním Jeho požadavků anebo je zavrhnout a domoci se tímto odpadem výhod, kterých by se v dané situaci musel jako opravdový věřící vzdát. Utrpení se může stát privilegovanou cestou člověka k autentickému milování Boha. Je zřejmé, že taková úvaha překračuje úzký horizont Freudova myšlení. Žádný materialista se nad problémem nedokáže zamýšlet podobným způsobem.

Roman Cardal

PhDr. Roman Cardal, Ph.D., filosof

ZADARMO JSTE DOSTALI, ZADARMO DÁVEJTE

14. června – II. neděle v mezidobí – Evangelium podle Matouše 9,36 – 10,8

Foto: © Zdeněk Poruba / Člověk a Víra

Jan Zlatoústý

Skrytě tak ukázal, že je Pán, neboť on je Pánem sklizně. Když poslal apoštoly žnout, co nezaseli, je zřejmé, že je neposlal na pole cizí, ale na to, které sám osel osivem proroků. Dělníky je dvanáct apoštolů, a proto řekl: „Proste pána žně, aby poslal dělníky na svou žeň.“ Ale nikoho k nim nepřidal, protože rozmnožil dvanáct, kteří již byli: nepřidal do počtu, ale udělil jim moc. Ukazuje také, že moc ohlašovat správně je velkým darem, když říká, že je nutné se o tuto schopnost modlit.

Jeroným

Dobrý a laskavý pán svým učedníkům a služebníkům nezávidí jejich moc. Stejně jako on uzdravoval každý neduh a každou chorobu, tak i svým apoštolům dává moc uzdravovat. Je ovšem velký rozdíl mezi mít a dát, mezi darovat a přijmout.

Žeň je sice hojná, ale dělníků málo. Proste proto Pána žně, aby poslal dělníky na svou žeň!

On dělá vše skrze svou moc a pokud něco dělají oni, vyznávají přitom vlastní slabost a omezení a potvrzují Pánovu moc: „ve jménu Ježíše Krista vstaň a chod!“

Potom však ustali, když úcta, která vycházela z víry, byla již rozšířena všude. A pokud se děly i poté, bylo jich málo, byly zřídkavě. Bůh obvykle koná tyto věci tehdy, kdy se šíří zlo. Tehdy ukazuje svou moc.

Augustin

Tyto si tedy vyvolil za své učedníky, které nazval apoštoly, lidi nízkého původu, nikoli zahrnuté počtami, nevzdělaných, aby On sám v nich byl tím, co velkého v nich bylo, a sám činil to, co velkého oni činili.

Raban

Ten ale nebyl zvolen mezi apoštoly neopatrností. Velká je ta pravda, kterou neoslábí ani protivník z řad nejbližších, z řad služebníků. A On chtěl, aby ho zradil učedník. Až tebe zradí tvůj druh, budeš o to lépe a pokorně snášet chybu ve svém úsudku a ztracené dobrodiní.

Řehoř

Tyto zázraky byly potřebné v době začátků Církve. A to proto, aby u věřících rostla víra. Proto jí musely živit zázraky.

přeloženo, zpracováno a redakčně upraveno podle www.catena aurea.sk

JEŽÍŠ UKAZUJE, KVŮLI ČEMU JSME NEJVÍCE NEŠŤASTNÍ

Pýcha ničí naše štěstí zde na zemi více než jakékoli utrpení. Vyplývá z toho i následující pravda: Pokud to dovolíme, pýcha může zničit i naše štěstí na věčnosti. Zraněná pýcha vzplane v nečekanou chvíli a sžírání vás. Někdy je tomu tak proto, že některý člen rodiny – nebo třeba celá rodina – s vámi nejedná stejně uctivě jako s ostatními.

A jindy tomu tak může být proto, že někomu jinému jeho obor nabízí skvělé příležitosti, zatímco vy, ač se snažíte sebevíc, zůstáváte přehlíženi, a to, co jste dokázali, je považováno za samozřejmost.

Někdy se to děje i v církvi: Třeba kvůli takové drobnosti, kdy je dána přednost jednomu dobrovolníkovi před druhým, nebo i kvůli něčemu důležitějšímu, co postihne vaši rodinu nebo přátele, a vy se pak cítíte odstrčeni a odmítnuti.

Zraněná pýcha vás dokáže v noci probouzet, špitat vám do ucha a kazit vám tak volný čas, či vás zaměstnávat, když se snažíte soustředit na jiné věci.

A právě před tím nás Ježíš varuje. „Nesedej si na přední místo,“ říká. Když tak učiníš, riskuješ, že do tebe vstoupí zraněná pýcha, pokud ti hostitel poklepe na rameno a před všemi ostatními tě poníží.

Místo toho si raději vyber poslední místo, říká. Pak možná uslyšíš: „Příteli, pojď si sednout dopředu! To ti bude ke cti u všech, kteří budou s tebou u stolu.“

Na první pohled se to zdá zvláštní – jako by Ježíš říkal: „Nejlepší způsob, jak si získat úctu, je jednat pokorně.“

Pozvi ty nejmenší

Ale vše se vyjasňuje, když hovoří dále. Když chystáš slavnostní večeři, říká, „nezvi své přátele, ani bratry, ani příbuzné, ani bohaté sousedy, aby tě snad také nepozvali, a tak by se ti dostalo odměny.“

„Ale když strojíš hostinu, pozvi žebráky a mrzáky, chromé a slepé.“

Foto: suju / Pixabay

Nemůžete napodobovat Krista, aniž byste dávali přednost Otcově vůli před projevy úcty od druhých lidí.

Jinými slovy, Ježíš nám neříká, abychom jednali pouze pokorně – říká nám, abychom upřednostňovali poslední místa. Stejně jako on.

Ti, kdo chtějí vždy jen to nejlepší a vždy očekávají, že se s nimi bude jednat s obdivem a vděčností, jsou odsouzeni k životu plnému zklamání a hořkosti. Jenom velmi málo lidí dosáhne toho, že jejich význam uznávají úplně všichni. A ti, kteří toho dosáhli – i kdyby se stali třeba prezidentem Spojených států –, se snaží uštedřovat o to více ran své pýše.

Hledme především na to, jak žil Ježíš. Byl to skutečný Boží Syn, a přesto na sebe na kříži vztáhl slova 22. žalmu: „Já však jsem červ a ne člověk, potupa lidství, povrhel lidu. Všem, kdo mě vidí, jsem jenom pro smích.“

Nemůžete napodobovat Krista, aniž byste byli odmítáni – dokonce i náboženskými představiteli, i svými přáteli. Nemůžete napodobovat Krista, aniž byste byli pohrdáni. Nemůžete napodobovat

Krista, aniž byste dávali přednost Otcově vůli před projevy úcty od druhých lidí. Nemůžete napodobovat Krista bez kříže – skutečného, osobního, těžkého, nesnesitelného kříže.

Můžete však najít štěstí na tom nejposlednějším místě na zemi?

Pohleďte, jaké místo zaujímá Ježíš při každé mši svaté. Je tím nejnižším z nejnižších – je potravou. A to mu dává to nejvyšší místo ze všech – je zdrojem, vrcholem a jednotou všeho.

Toto ponaučení se stává ještě důležitějším, když pohlédneme na náš vztah s Bohem.

Jen úzkými dveřmi

Ježíšův příběh totiž nehovoří jen o vztazích mezi lidmi. Hovoří – a to je důležité – o nebi. Tento příběh zaznívá krátce poté, co řekl, abychom se do nebe „snažili vejít úzkými dveřmi“. Je zařazen za podobenstvím o hostině, kde je nebe přirovnáváno k velké slavnosti.

DĚKUJI OTČE!

Foto: Tim Cooper / Unsplash

Pokud se usadíte na nejdůležitějším místě u Boha – a říkáte si, že mu rozumíte, že vás zcela jistě uvítá v nebi a cítíte se spokojeně, pak poselství pro vás zaznívá ve druhém čtení.

List Židům vám připomene, že Bůh není ničím hmotným, ale to, co byste měli hledat, je „město živého Boha, nebeský Jeruzalém, vznešené shromáždění obrovského množství andělů a obec prvorozenců, kteří jsou zapsáni v nebi, Bůh soudce všech, duše spravedlivých, kteří již dosáhli cíle, a Ježíš, prostředník nové smlouvy“.

Nepředpokládejte, že vstoupíte do tohoto úžas budícího shromáždění mimořádné svatosti, jako byste tam už pa-

třili a že vám nikdo nebude klást žádné otázky.

Spíše byste měli zaujmout takový postoj, jaký je popsán v knize Sirachově.

„Čím jsi větší, tím víc se pokořuj, a před Pánem nalezneš milost,“ slyšíme v prvním čtení.

To, co uslyšíte po smrti, je zapsáno v žalmu: „Bůh zjednáva opuštěným domov, vězně vyvádí k šťastnému životu.“

Pokora je jedinou cestou, jak se dostat k Bohu. Domníváte-li se, že vás Bůh automaticky přijme, pak jste nepochopili, kdo je on a kdo jste vy. Pokud od počátku chápete, kam se máte posadit, pak na vás již čeká čestné místo.

Děkuji otče, že denně obětujete svůj život Kristu, abyste oslavoval Boha svou službou bližním a vedl je k věčné spáse. Děkuji za Vás Nejsvětějšímu Bohu a modlím se, aby Vás Pán na přímluvu Blahoslavené Panny Marie posiloval ve víře, naději a lásce.

Chcete-li vyjádřit vděčnost knězi, který Vám v životě pomohl, můžete vložit své poděkování na stránku <http://rcmonitor.cz/dekujiotce> nebo jej zaslat na adresu redakce.

Zdeněk Šilhánek Opatov v Čechách

Drahý pane faráři! Kéž Vám Pán Bůh věčnou radostí v nebi odplatí všechny oběti pro naši opatovskou farnost. Panno Maria, královno kněží, děkujeme za Tvou něžnou péči. Buď Bohu chvála na věky věků.

Jana Lněničková

Tom Hoopes
Aleteia
Přeložil Pavel Štička

Tom Hoopes
spisovatel

RC MONITOR JE ZASÍLÁN BEZPLATNĚ

Můžete si jej objednat na adrese Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, I 52 00 Praha nebo na rcmonitor.cz. Zde se také můžete přihlásit k pravidelnému zasílání zpráv e-mailem.

Jméno a příjmení:

Ulice:

Obec:

E-mail:

PSČ:

Počet výtisků:

Vydávání RC Monitoru je možné jedině díky zasílaným darům. Náklady na tisk a distribuci jednoho čísla jsou 25 Kč, což za rok činí 600 Kč. Dary lze uplatnit pro snížení základu daně. Všem dárcům Pán Bůh zaplať.

KORONAVIROVÁ KRIZE ODHALUJE SKUTEČNOU TVÁŘ LEVICE

Krise způsobená koronavirem obrátila svět vzhůru nohama. Nikde to není nápadnější než v politických bitvách, které nyní zuří kolem hledání řešení, jak se s krizí vypořádat. Kulturní válka neskončila, ale naopak se zintenzivnila. Situace velice rychle degeneruje do takové míry, jakou jsme si dříve nedokázali představit.

Nejdramatičtější změny se odehrávají na levici.

Liberální premisy, které byly dlouho považované za posvátné, se hroutí. Svět je zmaten rozporuplností těch, kteří kdysi hlásali jednu pozici, ale nyní zuřivě zastávají postoj zcela opačný.

Levice se vždy ráda představovala jako liberální vzor podpory naprosté svobody a rovnosti. To už teď neplatí. Krize vyvolala novou ofenzívu proti všem, kdo se staví proti levicovému podvratnému programu. Lze tedy sestavit seznam liberálních rozporů, který ukazuje skutečnou tvář levice.

Zde je první z takových seznamů:

1. Mnozí z těch, kdo s rozkoší a hlasitě hovořili o budování mostů a o nenávisti ke zdem a ke všemu, co s nimi souvisí, nyní křičí, že každý musí zůstat zavřený mezi čtyřmi stěnami a až do odvolání zůstat doma;

2. Mnozí z těch, kdo požadují volnou lásku bez osobních omezení, nyní fanaticky hájí sociální odstup až do té míry, že udávají sousedy i ostatní;

3. Mnozí z těch, kdo trvají na tom, že všechna karanténní opatření jsou nutná a ekonomická destrukce stojí za to, „pokud zachráníme třeba jen jeden život“, přesto požadují, aby zůstaly otevřené všechny potratové kliniky, které nazývají nezbytnými a život udržujícími zařízeními;

4. Mnozí z těch, kdo požadovali úplnou transparentnost, nyní trvají na tom, aby si všichni zakrývali tvář rouškou;

5. Mnozí z těch, kdo v každodenním životě kdysi dávali přednost absolutní

Foto: John Noonan / Unsplash

svobodě, nyní trvají na téměř vojenském režimu života;

6. Mnozí z těch, kdo trvají na tom, že věda je bůh, který má být uctíván, v této krizi pozoruhodně umlkli, když se prokázalo, že „odborné“ modely, jako například studie COVID-19 vytvořená na Královské univerzitě v Londýně, hrubě nadhodnocují smrtící účinky této nákazy;

7. Mnozí z těch, kdo bezostyšně hájili eutanázii a tvrdili, že kvalita života by měla určovat, kdy by vláda měla ukončit právo na život starších lidí, si nyní myslí, že každý život seniorů je vzácný bez ohledu na jeho kvalitu (zatímco stále spílají konzervativcům odmítajícím eutanázii, kteří tuto pravdu vždy hlásali!);

8. Mnozí z těch, kdo protestovali proti použití policejní síly k zastavení zločinnosti a nezákonnosti, nyní tleskají brutálním policejním zákrokům proti občanům poslušným zákona, kteří protestují před potratovými klinikami a kteří byli falešně obviněni z porušování karanténních nařízení nebo nedodržování sociálního odstupu;

9. Mnozí z těch, kdo do škol vnutili teorii evoluce a přirozeného výběru a považovali ji za nezpochybnitelné dogma, se nyní domnívají, že školy musí být kvůli obětem koronaviru dočasně uzavřeny;

10. Mnozí z těch, kdo prohlašují, že virus nemůže být v žádném případě Božím trestem, tvrdí, že jde o pomstu „matky Země“ za tzv. environmentální hříchy;

11. Mnozí z těch, kdo kdysi odsuzovali veškerou cenzuru jako porušování naprosté svobody, nyní chválí sociální sítě, které cenzurují obsah kritický vůči tomu, jak tuto krizi zvládají čínští komunisté;

12. Mnozí z těch, kdo tvrdí, že Trumpova administrativa upřednostňuje peníze před lidskými životy, si nyní hlasitě stěžují, že jim vláda pozdě poslala šeky s finanční podporou;

13. Mnozí z těch, kdo demonstrovali na podporu dělníků, jsou nyní tvrdými kritiky dělníků, kteří protestují v ulicích a u vlád jednotlivých států, protože se chtějí vrátit do práce;

14. Mnozí z těch, kdo naléhali na propuštění vězňů, aby se nenakazili vi-

Foto: Tatiana Rodriguez / Unsplash

rem, nyní požadují přísné tresty, včetně pokut a uvěznění, za to, že Američané dodržující zákon jsou proti karanténě;

15. Mnozí z těch, kdo dříve trvali na tom, že změny se mají prosazovat demokratickými, ústavními prostředky, nyní vidí krizi jako obrovskou příležitost pro diktátorské guvernéry, kteří vyvolávají paniku, aby společnosti vnutili radikální změny navrhané „odborníky“, kteří, jak sami tvrdí, vědí lépe než lid, co je pro něj dobré;

16. Mnozí z těch, kdo protestovali proti globalismu nadnárodních společností, nyní vyzývají ke globálním řešením a vládním mechanismům a zavedení nového světového řádu;

17. Mnozí z těch, kdo tvrdili, že jsou nakloněni náboženské svobodě, nyní požadují uzavření kostelů ve jménu bezpečnosti a veřejného zdraví;

18. Mnozí z těch, kdo protestovali proti establishmentu, nyní odmítají stejná práva pro ty, kdo protestují proti karanténě;

19. Mnozí z těch, kteří odsuzovali pokusy omezit soukromí, jsou nyní ochotni poskytnout veškeré osobní informace kvůli boji s virem – a požadují, aby všichni ostatní byli donuceni udělat totéž.

Toto je jen částečný seznam těch nejzjevnějších názorových rozporů.

Levice je vedena podvrtnou ideologií. Poté, co nedokázala přesvědčit

širokou veřejnost silou argumentů, vidí nynější krizi jako prostředek k prosazení radikálních změn zaváděných globalisty, „odborníky“ a technokraty, kteří tvrdí, že jednájí ve jménu veřejného bezpečí. K provedení těchto změn tedy používají jakékoli prostředky, i když si vzájemně odporují. Někdy se levice halasně dovolává neomezené svobody, aby se destruktivní moc rozháraných lidských vášní mohla využít k ničení tradičního řádu a morálky. Jindy, stejně jako v současnosti, levice velebí totalitní brutalitu a obhajuje její zavádění, aby prosadila rovnost, uvrhla všechny do poroby a učinila z nich oběti jedině a rovnostářské vlády.

V současné době je snadné vidět jakobínskou a brutální tvář levice. Už se neskrývá za starými maskami a strukturami, nepředstírá, že podporuje demokracii. Halí se sice do roušek proti koronaviru, nicméně všechny své masky již ztratila.

John Hovart II
lifesitenews.com
Přeložil Pavel Štíčka

John Hovart II
vědec, pedagog, mezinárodní řečník
a spisovatel

Z nabídky nakladatelství a knihkupectví PAULÍNKY

NAKLADATELSTVÍ PAULÍNKY • Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1,
tel.: 224 818 757, on-line knihkupectví: www.paulinky.cz, objednavky@paulinky.cz

Chiara Amirante: Boží průlom v římském podsvětí

Knih vypráví o díle Boží prozřetelnosti v životě autorky, zakladatelky komunity Nové horizonty, která se věnuje narkomanům a mladým lidem v těžkých životních situacích.
Brož., 248 s., cena 259 Kč

Sophie de Mullenheim: Poprvé u Ježíšova stolu

Knížička je určena dětem, které přistupují poprvé k svatému přijímání. Může být použita jako drobná pomůcka k prožití jedinečné události jejich života a v dalších dnech jim tento okamžik připomenout a prohloubit ho.
Brož., 16 s., cena 25 Kč

POSTAVILI SI HO Z VÍRY V PÁNA BOHA

O Mariánském sloupu čteme a slyšíme teď všude, myslím, že v nejlepším slova smyslu přebil i koronavirus a je to skvělé! Deo gratias! Ale vzbudily se samozřejmě i ty hlasy, které by se zachovaly stejně jako opilý Sauer před sto lety a sloup svrhly. Na neblaze známém serveru *A2larm* se neblaze proslulá Apolena Rychlíková svěřila, že „dnes, podobně jako v 17. století, představuje sloup politické vítězství militantního katolicismu. Ten už nereprezentují Habsburkové, ale představitelé české katolické církve, v čele s kardinálem Dukou, který je dnes jednou z hlavních veřejných postav konzervativní kontrarevoluce“. Ale nakonec to Rychlíková vystihla dosti přesně: „(postavili si ho) prostě jen tak, z obyčejné lidské radosti a víry v Pána Boha“. Je to zázrak.

Máme nové složení Rady České televize. A jaký kolem toho byl humbuk! Inu, doba je zlá. A tak nám své křeslo zasloužené – v tajné volbě – získala také nominantka České biskupské konference Ing. Hana Lipovská. Nezasvěcení musí mít dojem, že jde nejméně o čarodějnici či osobu spjatou s nejtajemnějšími silami Východu i Západu zároveň, Putinovu Trumpku. Ale jak je to doopravdy? Je lynčována v podstatě jen za jednu věc: řekla, že pochybuje o smyslu veřejnoprávních médií v našich časech a že televize v podstatě nesleduje. Jaký přečin! K tomu JUDr. Jakub Kříž na Twitteru uvedl trefně, že si „nevšiml, že by existence veřejnoprávních médií náležela k pokladu víry. Je to typická otázka, na níž může mít katolík jakýkoliv názor. Do základních kamenů církve je vepsaná svoboda v časných záležitostech.“ To je slovo biskupa! (Tedy ne, advokáta...)

V našem týdenním přehledu, kte-

Foto: Martina Řehořová / Člověk a Víra

rý najdete na webu *rcmonitor.cz* jsme upozornili, že to byl „prezident Donald Trump, kdo nakonec odsoudil tyranské dekrety mnoha státních guvernérů, které prohlásily církve za „nikoliv nezbytné“, zatímco growshopy, prodejny destilátů a potratové kliniky zůstaly otevřeny. Dříve by to, že se Církev ochotně podřídí dekretům hrubě narušujícím její svobodu praktikovat víru, představovalo skandál epických rozměrů. Nyní však Církev svoji veřejnou degradaci až na několik výjimek přijala,“ říká Emily Finley, držitelka doktorského titulu v oboru politologie na Katolické univerzitě v Americe a postdoktorandka na Stanfordské univerzitě.

A další statečný muž stanul na scéně: „Cenzura je ve Francii faktem. Pokud má někdo jiný názor než většina, nesmí promlouvat na veřejných místech. Pokud máš jiný názor, budeš označen za reakcionáře nebo homofoba, říká pařížský arcibiskup Michel Aupetit.“ Jak uvedla česká redakce Radia Vatikán

„v obšírném rozhovoru pro švýcarský portál *24heurs.ch* se arcibiskup Aupetit vyjádřil ke kauze Sylviane Agacinski. Tato francouzská filosofka a feministka, žena bývalého premiéra Lionela Jospina se nedávno stala obětí pronásledování ze strany extrémistů LGBT. V obavách před jejich protesty univerzita v Bordeaux musela zrušit její přednášku. Sylviane Agacinski totiž veřejně vystoupila proti zákonu o oplodnění *in vitro* pro lesbické páry. Podle arcibiskupa Michela Aupetita se cenzura projevuje také pohrdáním, diskreditací a odmítáním diskuse. Příkladem toho je reakce ministryně zdravotnictví na výrok Francouzské lékařské akademie, která formulovala vážné výhrady ohledně návrhu zákona o „*in vitro*“. Namísto polemiky s argumenty představenými Akademií ministryně reagovala s tím, že akademie je zpátečnická. Také v tom spočívá cenzura – podotýká pařížský arcibiskup.“ To známe, že ano?

–zd–